

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยได้แปรเปลี่ยนไปตามกระแสของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้คนไทยรับเอาแนวทางและรูปแบบวิถีการดำเนินชีวิต ความคิดและความเชื่อของนานาอารยประเทศเข้ามามากขึ้น และที่ผ่านมาที่ประเทศไทยได้มีการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติขึ้นเป็นฉบับแรกกระทั่งฉบับที่ตามมา ถูกขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศแทบทั้งสิ้นโดยที่เราไม่รู้ตัวเลยว่าเราได้นำเข้าค่านิยมและนำเอาหลักคิดตะวันตกมาเป็นเครื่องนำทาง (สุเมธ ตันติเวชกุล, 2549 : 9) ปัจจัยดังกล่าวส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวทางในการดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อ ทักษะคติ และพฤติกรรมของคนในสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโน้มน้าวความคิดให้ทั้งความเป็นอยู่แบบเดิม (ชะวักชัย ภาติณธ, 2548 : 129) ทำให้คนเห็นความสำคัญในคุณค่าทางวัตถุมากกว่าคุณค่าทางจิตใจ และในบางครั้งคนไทยรับเอารูปแบบการดำเนินชีวิตเข้ามาโดยขาดความยั้งคิดตามกระแสของสังคมโลก จนสุดโต่งมุ่งพัฒนาสิ่งที่เป็นวัตถุละเลยที่จะพัฒนาคุณธรรม

ในปัจจุบันสังคมไทยจึงประสบปัญหาเรื่อง คุณธรรมของคนเสื่อมถอยโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา ข้อมูลจากการสำรวจสถานการณ์เด็กไทยของสถาบันรามจิตติ พบว่า ปัจจุบันเด็กและเยาวชนไทยอยู่ในสถานการณ์ที่น่าเป็นห่วงหลายด้าน ขณะเดียวกันคนไทย กำลังประสบปัญหาวิกฤตค่านิยมที่เป็นผลกระทบจากการเลื่อนไหลทางวัฒนธรรมต่างชาติเข้าสู่ประเทศ ทั้งทางสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยขาดการคัดกรองและเลือกรับเอาวัฒนธรรมที่ดีงาม ทำให้ คุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยลดลงโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน เนื่องจากวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป ทำให้ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาและสถาบันศาสนามีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดู ให้ความรู้ ปลุกฝัง คุณธรรมจริยธรรมลดน้อยลง นำไปสู่ค่านิยมและพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยมมากยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 2)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงมีกระแสการปฏิรูปการศึกษาขึ้นเพื่อให้การศึกษาเข้ามามี บทบาทที่สำคัญในการสร้างและพัฒนาคน สร้างสังคมที่เข้มแข็งบนพื้นฐานของการมีคุณธรรม เพื่อให้ ทิศทางและเป้าหมายการจัดการศึกษาของประเทศสอดคล้องกับแนวทางดังกล่าวนั้นพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 23 ระบุว่าจัดการศึกษาทุกระดับต้องเน้นความสำคัญ ทั้งความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งแนวทางการปฏิรูปการศึกษากำหนดประเด็นสำคัญคือ การพัฒนา คุณภาพคนไทยยุคใหม่ที่มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง สามารถก้าวทันโลก มีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่สมบูรณ์ ห่างไกลสารเสพติด เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ มีทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็นและมีสมรรถนะ ความรู้ความสามารถ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่ได้กำหนดจุดมุ่งหมายที่จะให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นคุณค่าในตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และได้กำหนดมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรไว้ 8 ประการ คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 3) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนไว้ คือ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

นโยบายปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ คุณธรรมพื้นฐานที่สถาบันการศึกษาควรเร่งรัดนำไปปลูกฝังคุณธรรมพัฒนาให้กับเด็กและเยาวชนของชาติ เพื่อให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดี มีสุขก้าวสู่สังคมคุณธรรมนำความรู้ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนด 8 คุณธรรมพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางให้กับสถานศึกษาได้นำไปประยุกต์ใช้ตามเหตุการณ์และปัญหาในท้องถิ่นของตน เพื่อเด็กและเยาวชนทุกคนได้นำไปคิดทบทวน ประพฤติปฏิบัติให้เป็นนิสัย เพื่อให้เกิดผลดีต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งประกอบด้วย ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550 : 35) รวมถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ได้กำหนดทิศทางการดำเนินงานไว้ในกลยุทธ์ของแผนปฏิบัติการ 4 ปี กลยุทธ์ที่ 2 คือ ปลูกฝังคุณธรรมความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3, 2554 : 4) อีกทั้งเครือข่ายสถานศึกษาในอำเภอบ้านนาเดิมได้มีการกำหนดแผนงานโครงการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยกำหนดให้มีโครงการเสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมนักเรียนเพื่อพัฒนาเสริมสร้างและพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์และเพื่อให้สอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

สภาพการณ์ดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีรูปแบบที่เป็นรูปธรรมในปลูกฝังและเสริมสร้างองค์ความรู้ในเรื่องคุณธรรมพื้นฐานและคุณลักษณะประพฤติดุปฏิบัติที่พึงงาม ตลอดจนการสร้างแนวความคิดที่ถูกต้องดีงาม มีคุณประโยชน์ ทั้งตนเองและส่วนรวมสามารถควบคุมตนเองในการประพฤติปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขในสังคม วิธีการเสริมสร้างองค์ความรู้เรื่องคุณธรรม

พื้นฐานและคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติที่ดีงาม ให้แก่เด็กและเยาวชนนั้นอยู่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการอบรมสั่งสอนโดยตรงของผู้ปกครองหรือครูผู้เกี่ยวข้อง การเปิดโอกาสให้บุคคลได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม การมีตัวแบบในสังคมที่มีพฤติกรรมคุณธรรม การเล่านิทานคุณธรรม หรือการสร้างสถานการณ์จำลองให้บุคคลเรียนรู้ถึงการอยู่ร่วมกันโดยใช้คุณธรรม (Shaffter, 1996 อ้างถึงใน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 4)

การเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐานโดยใช้หลักสูตรการฝึกอบรมจัดได้ว่าเป็นวิธีการที่ก่อประโยชน์สูงสุดแนวทางหนึ่ง เนื่องจากการฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญ และทัศนคติ ที่ดีเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนกระทั่งผู้เข้ารับการฝึกอบรม เกิดการเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ของการอบรมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สมชาติ กิจยรรยง และอรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, 2550 : 14) และในการเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐานให้กับเด็กและเยาวชนนั้นวิธีการที่ดีวิธีการหนึ่ง คือ การใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์เนื่องจากเป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เข้าอบรมได้ทำกิจกรรมร่วมกันของกลุ่มคนโดยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งการดำเนินกิจกรรมจะมีวิธีการเป็นขั้นตอน มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน (เทพประสิทธิ์ กุลธวัชชัย, 2554 : 256)

ผู้วิจัยในฐานะที่มีหน้าที่และมีส่วนเกี่ยวข้องในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ ให้กับเด็กและเยาวชน จึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องคุณธรรมพื้นฐานให้กับเด็กและเยาวชนอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม อีกทั้งเพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้นำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเด็กและเยาวชน ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาระดับการปฏิบัติตามคุณธรรมพื้นฐานและความต้องการในการฝึกอบรม และนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐาน เพื่อสามารถสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องคุณธรรมพื้นฐานและแนวทางการพฤติกรรมปฏิบัติที่ดีงาม เป็นที่พึงปรารถนาของสังคม เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนมีศักยภาพ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทยและเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการ (Research Operation) ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามคุณธรรมพื้นฐานและความต้องการในการฝึกอบรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาในอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนระดับประถมศึกษาในอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. เพื่อทดลองใช้และประเมินหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนระดับประถมศึกษาในอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการ (Research Operation) ซึ่งมีความสำคัญดังนี้

1. ทราบระดับการปฏิบัติตามคุณธรรมพื้นฐานและความต้องการฝึกอบรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาในอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. ได้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนระดับประถมศึกษาในอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนระดับประถมศึกษาในพื้นที่อื่นต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ในการศึกษา คือ อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย

2.1 ความหมายและประโยชน์ของคุณธรรม

2.2 ความหมายของคุณธรรมพื้นฐาน

2.3 คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

2.4 คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

3.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในขั้นตอนที่ 1 ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 138 คน ได้จากการใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (อ้างถึงใน ยุทธ ไกยวรรณ, 2550 : 104 - 105)

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในขั้นตอนที่ 3 ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื่องจากเป็นวิจัยปฏิบัติการ เพื่อสามารถควบคุมตัวแปรได้ จึงใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 40 คน จากสถานศึกษาที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลอง

4. ขอบเขตด้านตัวแปรในการศึกษา

4.1 ตัวแปรต้น คือ หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนระดับประถมศึกษาในอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

4.2 ตัวแปรตาม คือ ความรู้ เจตคติ เรื่องคุณธรรมพื้นฐาน และความพึงพอใจในการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนระดับประถมศึกษาในอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

5. ขอบเขตด้านขั้นตอนในการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

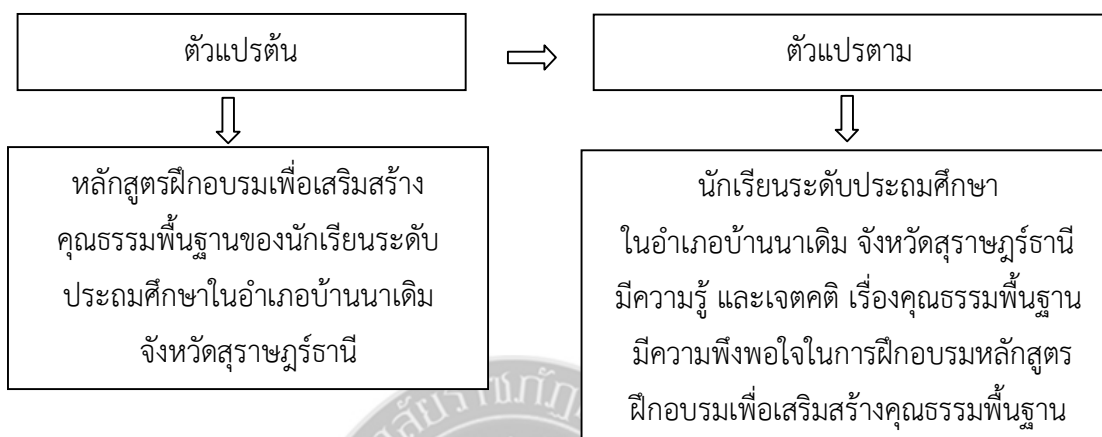
5.1 ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการปฏิบัติตามคุณธรรมพื้นฐานและความต้องการฝึกอบรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาในอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการศึกษา ค้นคว้าจาก หนังสือ เอกสารวิชาการ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการเก็บข้อมูลภาคสนามจากการใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

5.2 ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนระดับประถมศึกษาในอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี การดำเนินการพัฒนาหลักสูตร โดยกำหนดโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมและตรวจสอบโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมโดยผู้รอบรู้เฉพาะทาง

5.3 ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้และประเมินหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนระดับประถมศึกษาในอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาในอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนระดับประถมศึกษาในอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครั้งนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการผู้วิจัยได้ยึดแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนด 8 คุณธรรมพื้นฐาน ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550 : 35) มากำหนดกรอบแนวคิดในวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐาน ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบความรู้เรื่องคุณธรรมพื้นฐานหลังการอบรม (Post-test) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบความรู้ก่อนอบรม (Pre-test) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบเจตคติเรื่องคุณธรรมพื้นฐานหลังการอบรม (Post-test) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบเจตคติก่อนอบรม (Pre-test) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนระดับประถมศึกษาในอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐาน หมายถึง แผนการฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเสริมสร้างความรู้ และเจตคติในเรื่องคุณธรรมพื้นฐาน

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง หลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเฉพาะเรื่อง คือ หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐาน เพื่อใช้ฝึกอบรมนักเรียนระดับประถมศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้โดยหลักสูตรฝึกอบรมประกอบด้วย หลักการและเหตุผล จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ ระยะเวลาการฝึกอบรม กระบวนการและวิธีการฝึกอบรม วิธีการวัดประเมินผล และเอกสารประกอบการฝึกอบรม การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ขั้นการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมและขั้นการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้และการประเมินผล

คุณธรรมพื้นฐาน หมายถึง สิ่งที่คุณคนส่วนใหญ่ยอมรับว่าดีงาม ซึ่งส่งผลให้เกิดการกระทำที่เป็นประโยชน์ และความดีงามที่ดีที่แท้จริงต่อสังคม ที่เป็นพื้นฐานประกอบด้วยรายละเอียด คือ คุณธรรม 8 ประการ คือ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ

ขยัน หมายถึง การที่นักเรียนมีความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ในเรื่องที่ถูกที่ควร สู้งาน มีความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค รักงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง

ประหยัด หมายถึง การดำเนินชีวิตของนักเรียนมีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย รู้จักฐานะทางการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ฟุ้งเฟ้อ

ซื่อสัตย์ หมายถึง การที่นักเรียนมีความประพฤติตรงทั้งต่อเวลา ต่อหน้าที่ และต่อวิชาชีพ มีความจริงใจปลอดจากความรู้สึกแค้นเอง หรืออคติ ไม่ใช้เล่ห์กลคดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม รับรู้หน้าที่ของตนเองปฏิบัติอย่างเต็มที่และถูกต้อง

มีวินัย หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติตนในขอบเขต กฎ ระเบียบของสถานศึกษา สถาบันองค์กร และประเทศ โดยที่ตนยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจยึดมั่นในระเบียบแบบแผนข้อบังคับ และข้อปฏิบัติรวมถึงการมีวินัยทั้งต่อตนเองและสังคม

สุภาพ หมายถึง การที่นักเรียนมีความอ่อนน้อมถ่อมตน ตามสถานภาพ และกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ เรียบร้อย ไม่ก้าวร้าว รุนแรง หรือวางอำนาจข่มผู้อื่นทั้งโดยวาจา และท่าทางเป็นผู้มีมารยาทดีงาม

สะอาด หมายถึง นักเรียนมีการรักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย และสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องตามสุขลักษณะ ผิวกายไม่ให้ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอ ปราศจากความมัวหมองทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อม มีความผ่องใส เป็นที่เจริญตาทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น

สามัคคี หมายถึง การที่นักเรียนเปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบต่อตนทั้งในฐานะผู้นำ และผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้การทำงานสำเร็จลุล่วงสามารถแก้ปัญหาและขจัดความขัดแย้งได้ เป็นผู้มีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิดและความเชื่อพร้อมที่จะปรับตัว เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติและสมานฉันท์

มีน้ำใจ หมายถึง การที่นักเรียนเป็นผู้การให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น เห็นอกเห็นใจและเห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ และผู้ที่มีความเดือดร้อน มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย และสติปัญญาลงมือปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชน

นักเรียนระดับประถมศึกษา หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนในเขตอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ความรู้ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรม ในการจดจำ การรับรู้ ข้อเท็จจริงการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจ มีความสามารถในการแก้ปัญหา สามารถพิจารณาเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อย ๆ รวบรวมความอย่างเป็นระบบตัดสินคุณค่าหรือหาทางเลือกเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมพื้นฐานจากแบบทดสอบวัดความรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

เจตคติ หมายถึง ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกและทัศนคติ ของนักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรมที่แสดงความคิดเห็นในทิศทางที่ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ในเรื่องคุณธรรมพื้นฐานโดยประเมินจากแบบประเมินเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐาน โดยประเมินจากแบบประเมินความพึงพอใจชนิดประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved